

1.1 තත්වාවගණනය කළ මතය

ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගමේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වාවගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වාවගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වාවගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්ස්ථානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත්

ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරි බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ. පොදු ලෙජරය, ජර්නලය, ජර්නල් වවුචර්, ගෙවීම් වවුචර් ආදී ප්‍රධාන ගිණුම්කරණ වාර්තා පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධ විගණන නිරීක්ෂණ පහත සඳහන් මාතෘකා යටතේ ඇතුළත් කර ඇත.

විගණන නිරීක්ෂණය

(අ) ගිණුම් කරන පද්ධතිය තුළ විගණන පහසුව (Audit Trail) වැඩි දියුණු කළයුතුය. සියලුම ජර්නල වවුචර උපකාරක ලියවිලි සහිතව අත්සන්කර විගණනයට ඉදිරිපත් කළයුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද එසේකර නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම අප විසින් Tally ගිණුම්කරණ මෘදුකාංගය භාවිතා කරනු ලබන අතර, ඒ හරහා උපකාරක ලියවිලි සැදීම සිදුකරනු ලබයි. ඉදිරියේදී ජර්නල් වවුචර් ටෙන්මම පිළියෙල කර අත්සන් කර ගොනුකර තබාගනු ඇත.

නිර්දේශය විගණන පහසුව ඇති වන පරිදි කාර්යක්ෂම ගිණුම්කරණ පද්ධතියක් හඳුන්වාදිය යුතුය එසේම මුදල් රෙගුලාසිවල නියමයන්ට අනුව හෝ සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදය අනුව වවුචර් පවත්වාගත යුතුය.

(ආ) සමාගමේ මූල්‍ය අංශය මගින් ගිණුම් කටයුතු සඳහා ගිණුම් අත්පොතක් සකස්කර තිබුණද සියළුම මූල්‍ය කටයුතු ආවරණය වන පරිදි පිළියෙල කර නොතිබුණි

එම අත්පොත සියළුම මූල්‍ය කටයුතු ආවරණය වන පරිදි පිළියෙල කර ඇත.

ගිණුම් කටයුතුවලට අදාළ සියලුම මාර්ගෝපදේශ ඇතුළත් ගිණුම් අත්පොත් සකස් කළ යුතුය.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
<p>(අ) කොන්ත්‍රාත් ආදායම හා වියදම වාර්තාකරණ කාල පරිච්ඡේදයට අදාළව කොන්ත්‍රාත් කටයුතුවල නිමවුම් අදියර අනුව හඳුනාගත යුතු වුවත් සමාගමේ කොන්ත්‍රාත් ආදායම් හඳුනා ගැනීමේ ප්‍රතිපත්තිය, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මුදල් වාර්තාකරණ ප්‍රමිතියේ 23.17 වගන්තියට අනුකූල නොවුණි. මෙහේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමාගමේ කොන්ත්‍රාත් ආදායම වූ රු.මිලියන 221.95 ක් ප්‍රමිතියට අනුව හඳුනාගත නොහැකි විය.</p>	<p>විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කළ තොරතුරුවල සඳහන් ව්‍යාපෘති 23.17 වගන්තිය අනුව ගිණුම්ගත කර ඇති අතර, ඉංජිනේරු සහතික පත්‍ර අමුණා ඇත.</p>	<p>ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව කළ වැඩ වටිනාකම නිමවුම් අදියර මත හඳුනාගෙන සමාගමේ කොන්ත්‍රාත් ආදායම ගණනය කළ යුතුය.</p>	
<p>(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුව, සමාගම විසින් පහත සඳහන් හෙලිදරව් කිරීම් කළ යුතු වුවත් ඒ පිළිබඳ මුදල් ප්‍රකාශනවල අනාවරණය කර නොතිබුණි.</p>	<p>සම්බන්ධිත පාර්ශවයන් වන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩනිර්මේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව හා LRDC (Services) සමාගම සමග ගනුදෙනු ගිණුම් වාර්තා වල සඳහන්කර ඇති අතර එම වටිනාකම අංක: 30 යටතේ සඳහන් කර ඇත.</p>	<p>ගිණුම් ප්‍රමිත අනුව මුදල් ප්‍රකාශන වල හෙලිදරව් කිරීම් කළ යුතුය.</p>	
<p>(ii) පහත සඳහන් විෂයන් යටතේ එනම් (අ) කෙටිකාලීන සේවක ප්‍රතිලාභ (ආ) පශ්චාත් සේවා ප්‍රතිලාභ (ඇ) අනෙකුත් දිගුකාලීන ප්‍රතිලාභ (ඈ) සේවය අවසන් කිරීමේ ප්‍රතිලාභ, සහ (ඉ) හිමිකාරිත්වය අනුව ගෙවීම් , සමාගමේ කටයුතු සෘජුව හෝ වක්‍රව සම්පූර්ණයෙන් සැලසුම් කිරීම, මෙහෙයවීම හා පාලනයට බලය ඇති සහ වගකිව යුතු ප්‍රධාන කළමනාකරණ තනතුරු හොබවන පුද්ගලයන්ට ගෙවනු ලබන වන්දි</p>	<p>නිටපු සභාපති අසේල ඉද්දවෙල මහතා වෙත රු.37,500/- ක දීමනාවක් ගෙවා ඇත. වත්මන් සභාපති පී.රොෂාන් ගුණවර්ධන මහතා වෙත රු.180,000/- ක දීමනාවක් ගෙවා ඇත. (අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් යටතේ පෙන්වා ඇත) රෙඩෙකෝ සමාගමේ සාමාන්‍යාධිකාරී ඩබ්.ඩී.ඒ.එස්.පෙරේරා මහතා වෙත රු.2,480,000/- ක මුදලක් වැටුප් ලෙස ගෙවා ඇත.</p>	<p>ගිණුම් ප්‍රමිත අනුව මුදල් ප්‍රකාශන වල හෙලිදරව් කිරීම් කළ යුතුය.</p>	

- (ඇ) තොග ගිණුම් තැබීම සඳහා වූ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාන ව්‍යාපාර සඳහා වූ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතයේ 13.4 වගන්තිය අනුව තොගය පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයෙන් අඩු අගයට ගිණුම් ගත කළයුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සමාගම සතුව පැවති රු.මිලියන 13.13 ක තොගය අගයකිරීමේදී ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය සැලකිල්ලට නොගෙන තොගය පිරිවැයට ආගණය කර තිබුණි.

සියළු තොග FIFO ක්‍රමය යටතේ සිදුකරන බැවින් වර්තමාන පිරිවැය ගණනය කර ඇත. ඒ අනුව තොග පිරිවැය හා ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයෙන් අඩු අගයට ගණනය කර ඇත. එබැවින් පිරිවැය ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයට වඩා අඩුවේ.

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව තොගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.
- (ඈ) කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාන ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තා කරණ ප්‍රමිතයේ 25.2 වගන්තියට අනුව ණය පොළී ප්‍රාග්ධනිත කළ නොහැකි වුවද සමාගම ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයෙන් ලබා ගත් රු.මිලියන 118.75ක් ණය මුදලට අදාළ රු. මිලියන 3.22 ක ණය පොළිය ප්‍රාග්ධනිත කර තිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කරමේ සංස්ථාවෙන් ලබාගත් රු.මිලියන 118.75 ක ණය මුදල රෙඩෙකෝ සමාගමේ වැලි ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලබාගෙන ඇත. එබැවින් අදාළ ණය මුදල සඳහා වන පොළිය මෙම ව්‍යාපෘතියට හර කර ඇති අතර ව්‍යාපෘතියේ වැඩකටයුතු අවසන් කළපසු අදාළ විඳැම් ගලපනු ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය නිමවීමෙන් පසු ලැබෙන අදාළමට පොළිය ගලපනු ඇත.

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව ණය පොළිය ගිණුම් ගත කළ යුතුය.
- (ඉ) කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාන ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තා කරණ ප්‍රමිතයේ 2.26 (ආ) වගන්තියට අනුව හඳුනාගත් අලාභ කඩිනමින් මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශය තුළ අලාභයක් ලෙස හඳුනාගත යුතු වුවද 2012 - 2016 කාලපරිච්ඡේදය තුළ සමාගම විසින් ඉටුකරන ලද අසාර්ථක වූ කොන්ත්‍රාත්වල පිරිවැය වූ රු.මිලියන 20.83 ක් එලෙස අලාභයක් ලෙස හඳුනා ගැනීමට කටයුතු නොකර කෙරීගෙන යන වැඩ ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභය එම වටිනාකමින්ම අධිගණනය වී තිබුණි.

මෙම ව්‍යාපෘතිවල ඇස්තමේන්තුවල දෝෂ සහිත තත්වයන් පවතින බැවින් මේ ගැන අදාළ ආයතන දැනුවත් කර ඇත.

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව හඳුනාගත් අලාභ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.
- (ඊ) කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාන ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තා කරණ ප්‍රමිතයේ 28.24 අනුව සේවක ප්‍රතිලාභ ගණනය කිරීමේදී ආයු ගණක වාසි හා අවාසි (loss) හඳුනාගත යුතු වුවද සමාගම ඒ ලෙස කටයුතු කර නොතිබුණි.

2019 වසරේදී උපදේශක සමාගමක සේවය ලබාගනිමින් මෙය ගණනය කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව ආයු ගණක වාසි/ අවාසි හඳුනා ගෙන ගිණුම්වල ගැලපිය යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සමාගම ලබාගත් ණය මුදලට අදාළ පොළී වියදම රු. මිලියන 6.26 ක් වුවද එම වටිනාකම මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශය තුළ රු. මිලියන 3.04 ක් ලෙස දැක්වීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභය රු. මිලියන 3.22 කින් අධිගණනය වී තිබුණි.	ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවෙන් ලබාගත් රු. මිලියන 118.75 ක ණය මුදල රෙඩෙකෝ සමාගමේ වැලි ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලබාගෙන ඇත. එබැවින් අදාළ ණය මුදල සඳහා වන පොළිය මෙම ව්‍යාපෘතියට හර කර ඇති අතර ව්‍යාපෘතියේ වැඩකටයුතු අවසන් කළපසු අදාළ විඳුම් ගලපනු ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය නිමවීමෙන් පසු ලැබෙන අදායමට පොළිය ගලපනු ඇත.	නිවැරදි ණය පොළී වියදම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය	නිවැරදි ණය පොළී වියදම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය
(ආ) සමාගමේ නාවල කර්මාන්තශාලාව තුළ සමාගමේ වාහන අලුත් වැඩියා කටයුතු සිදු කරනු ලැබුවද ඒ වෙනුවෙන් ආදායම් හඳුනාගැනීමක් (Income Recognition) සිදු කර නොතිබූ අතර අදාළ වැඩ පිරිවැය කර්මාන්තශාලා පිරිවැයට තුළ අන්තර්ගත කර තිබුණි.	අළුත්වැඩියාව සඳහා යොමුකරන වාහන සඳහා වන භාණ්ඩ වල පිරිවැය වාහන අළුත්වැඩියා කිරීමේ ගිණුම්වලට හර කර ඇති අතර ඒ සඳහා වැයවන මිනිස් ශ්‍රමය පමණක් ගණනය කිරීමට නොහැකි බැවින් එය හඳුනාගැනීමක් කර නොමැත. ඉදිරි වර්ෂයේදී ඉන්වොයිස් පත්‍රිකා හඳුන්වාදෙනු ලබන අතර එහිදී සියළු වැය හඳුනාගනු ඇත.	එක් එක් කාර්ය සඳහා වන වැඩ පිරිවැයට අදාළ ආදායම හඳුනාගෙන ගිණුම්වල ගැළපීමට කටයුතු කළ යුතුය.	එක් එක් කාර්ය සඳහා වන වැඩ පිරිවැයට අදාළ ආදායම හඳුනාගෙන ගිණුම්වල ගැළපීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.4 පැහැදිලි නොකල වෙනස්කම්

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇති ශේෂයන් ඊට අදාළ උපලේඛනවල අදාළ ශේෂයන් සමග සසඳා නොතිබුණු අතර ඒ අතර රු. 134,868 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	කුලීපිට පොලී ගාස්තු මෙම රු. 134,277/- ක මුදල අදාළ වර්ෂයේ පොළී ගාස්තු ලෙස ලාභ අලාභ ගිණුමට ගලපා ඇත. එමනිසා උපලේඛණයෙන් ඉවත්විය යුතුය. බැංකු වාර්තාව හා අපගේ මුදල් පොත අනුව රු. 591/- ක වෙනසක් දක්නට නොමැත.	මූල්‍ය ඇතුළත් උපලේඛන සැසඳීමක් කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ශේෂයන්, උපලේඛන සමග සැසඳීමක් කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.

1.5.5 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල රු.	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
(i) කෙරිගෙනයනවැඩ	49,750,716	ඉංජිනේරු සහතික	ඉංජිනේරු සහතික අමුණා ඇත.		වර්ෂය අවසානයට සමාගමේ කෙරිගෙන යන වැඩ ශේෂයන් තහවුරු කරන ඉංජිනේරු සහතික ලබාගෙන විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ii) කොන්ත්‍රාත් ප්‍රමාද ගාස්තු ඉල්ලීම්	5,646,254	ශේෂ සනාථ ලිපි	ලිපිය අමුණා ඇත		සමාගමේ ණය ගැනි/ ණය හිමි ශේෂ සනාථ කිරීමේ ලිපි එම සේවාදායකයන්ගෙන් ගෙන්වා ගෙන විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.6 ලැබියයුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබියයුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පැවති රු.16,272,418 ක ලැබිය යුතු සවිලියකරන අත්තිකාරම් ශේෂය තුළ වර්ෂ 2 න් වර්ෂ 5 න් අතර කාලයක සිට අයවිය යුතු අත්තිකාරම් ශේෂය රු.6,690,617 ක් හා වර්ෂ 5ට වැඩි හිඟ හිටි අත්තිකාරම් ශේෂය රු. 8,764,572.03 ක් විය. එමෙන්ම රු. 8,764,572 ක වර්ෂ 05 කට වැඩි අත්තිකාරම් ලබාදුන් දිනය විගණනයට ඉදිරිපත් නොකිරීම නිසා ඒවායේ නිරවුල් නොවූ කාලය හඳුනාගැනීමට විගණනයේදී නොහැකිවිය.	මෙම රු.16,272,417.82 ක මුදල ICTAD නියමයන් පරිදි අදාළ ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම සඳහා ලබාදී ඇති සටලිකරණ අත්තිකාරම් වන අතර බිල්පත් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනතුරුව මේවා පියවා ගැනීමට කටයුතු කරනු ඇත.		ලැබිය යුතු අත්තිකාරම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් පියවරයන් ගත යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පැවති රු.68,361,135 ක ලැබියයුතු රඳවාගත් මුදල් ශේෂය තුළ වර්ෂ 2 න් වර්ෂ 5 න් අතර කාලයක සිට ගෙවිය යුතු අත්තිකාරම් ශේෂය රු.33,308,354 ක් හා වර්ෂ 5ට වැඩි ලැබියයුතු	මම රු.68,361,135 ක ලැබියයුතු රඳවාගැනීමේ මුදල් වලින් මිලියන 10.8 ක මුදල් සඳහා කොන්ත්‍රාත් මේ වසරේ කරගෙන යන ඒවා වේ. ඉතිරි මුදල් ලබාගැනීම සඳහා ලිපි ඉදිරිපත් කර ඇති අතර ඉදිරියේද මෙම මුදල් එම ආයතනය මගින්		ලැබිය යුතු රඳවාගත් මුදල් කඩිනමින් නිරවුල් කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

අත්තිකාරම් ශේෂය රු. 10,247,930 ක් විය.

ගෙවනු ඇත.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වෙලඳ ණය ගැතියන්ගෙන් සමාගමට ලැබියුණු මුදල රු.79,785,982 ක් වූ අතර ඉන් වර්ෂයට අඩු ලැබිය යුතු ශේෂය රු.67,527,659 ක් වූ අතර රු.6,492,772 ක් වර්ෂ 1 න් වර්ෂ 5 න් අතර කාලයක් ද රු. 5,913,021 ක් වර්ෂ 5 වඩා වැඩි කාලයක සිට අයනොවී පැවතුණි.

මෙම බිල්පත් අදාළ ආයතන වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති අතර එම මුදල් ඊලඟ වර්ෂයේදී ලැබෙනු ඇත.

ණය ගැනි ශේෂ කඩිනමින් අයකර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් පියවර ගත යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් නිර්දේශය දැක්වීම

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පැවති රු.48,068,529 ක ගෙවියුණු සවලියකරන අත්තිකාරම් ශේෂය තුළ වර්ෂ 2 න් වර්ෂ 5 න් අතර කාලයක සිට ගෙවියුණු යුතු අත්තිකාරම් ශේෂය රු.23,610,064 ක් හා වර්ෂ 5ට වැඩි ගෙවියුණු අත්තිකාරම් ශේෂය රු. 8,616,126 ක් විය.

මෙම රු.48,068,529 ක මුදල් ICTAD නියමයන් පරිදි අදාළ මුදල් ව්‍යාපෘති ආරම්භකිරීම සඳහා අපවෙත ලබාදී ඇති අතර රු.28,049,834.49 ක සවලිකරණ අත්තිකාරම් සඳහා කොන්ත්‍රාත් මේවනවිට ද සිදුකරමින් පවතී. ඉතිරි රු.20,018,694.87 ක මුදල සඳහා වැඩ අතරමග නැවතී ඇති අතර, ඉදිරියේදී බිල්පත් අදාළ ආයතන මඟින් නිරවුල් කරනු ඇත.

ගෙවිය යුතු අත්තිකාරම් කඩිනමින් නිරවුල් කිරීමට පියවර ගත යුතු අතර පියවීමට වගකීමක් නොමැති අත්තිකාරම් හඳුනාගෙන ආදායමට ලියා හැරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පැවති රු.51,699,469 ක ගෙවිය යුතු රඳවාගත් මුදල් ශේෂය තුළ වර්ෂ 2 න් වර්ෂ 5 න් අතර කාලයක සිට ගෙවියුණු අත්තිකාරම් ශේෂය රු.29,901,472 ක් හා වර්ෂ 5ට වැඩි ගෙවියුණු අත්තිකාරම් ශේෂය රු.9,694,904 ක් විය.

මෙම රු.51,699,469 ක ගෙවිය යුතු රඳවාගැනීමේ මුදල් තුළ මිලියන 11.9 ක අදාළ මුදල් සඳහා වූ කොන්ත්‍රාත් වැඩ මේ දක්වා නිමකර නැත. එම මුදල් අදාළ කොන්ත්‍රාත් නිමවූ පසුව ගෙවනු ඇත. ඉතිරි මුදල වන රු.39,775,775 ක මුදල් කොන්ත්‍රාත්තු ලබාදුන් ආයතනය වෙතින් ඉල්ලුම් කර ඇති අතර එම මුදල ලැබුණු පසු ගෙවනු ඇත.

ගෙවිය යුතු රඳවාගත් මුදල් කඩිනමින් නිරවුල් කිරීමට පියවර ගත යුතු අතර පියවීමට වගකීමක් නොමැති අත්තිකාරම් හඳුනාගෙන ආදායමට ලියා හැරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට වෙලඳ ණය හිමි ශේෂය රු.30,497,048 ක් වූ අතර එයින් වර්ෂ 2 ක් වර්ෂ 5 අතර නිරවුල් නොකල ශේෂය රු.2,469,480 වූ අතර වර්ෂ 5 වැඩි ණය හිමි ශේෂය රු. 9,908,397 විය.

මෙම ගෙවිය යුතු ණය හිමි ශේෂය රු.30,497,046 ක මුදලින් මිලියන 12 ක් ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩනිර්මේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව වෙත ගෙවියුණු ශේෂයන් වේ. මෙය නිරවුල් කර නොමැත. මිලියන 16.8 ක මුදලක් මේවනවිට ණය හිමියන් වෙත ගෙවා ඇත.

ණය හිමි ශේෂ නිරවුල් කිරීමට ප්‍රමාණවත් පියවර ගත යුතු අතර තවදුරටත් වගකීමක් නොමැති ශේෂයන් පිළිබඳ සොයාබලා ආදායමට ලියා හැරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට කොන්ත්‍රාත් ණය හිමි ශේෂය රු.4,455,907 ක් වූ අතර එයින් වර්ෂ 2 ක් වර්ෂ 5 අතර නිරවුල් නොකල ශේෂය රු. 2,464,118 වූ අතර වර්ෂ 5 ට වැඩි ශේෂය රු.1,817,870 විය.

මෙම කොන්ත්‍රාත් හිමියන් වෙත ගෙවීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්තු පිරිනැමූ ආයතනයන් වෙතින් මුදල් ලැබියයුතු අතර ඉන්පසු මෙම කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙත එම මුදල් පියවනු ඇත. ක්‍රීඩා අමාත්‍යාංශයෙන් මෙම මුදල් ලැබිය යුතුය.

කොන්ත්‍රාත් ණය හිමි ශේෂ කාලීනව නිරවුල් කිරීමට ප්‍රමාණවත් පියවර ගත යුතුය.

1.7 සම්බන්ධිත පාර්ශවයන් හා සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු හෙළිදරව් නොකිරීම

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) සමාගමේ මව් සමාගම වන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩනැගීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවෙන් සමාගමට ලැබිය යුතු ලෙස සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු. මිලියන 8.61 ක් දක්වා තිබුණද මව් සමාගමේ පොත් අනුව එය රු. මිලියන 32.56 ලෙස දක්වා තිබුණි. ඒ හේතුවෙන් මෙම සංඛ්‍යා අතර රු. මිලියන 23.95 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය වූ අතර මෙම වෙනසට අදාළව සැසඳීම් ප්‍රකාශ විගණනයට පැහැදිලි නොකෙරුණි.

සංස්ථාවෙන් සමාගමට ලැබිය යුතු ලෙස රු .මිලියන **8.61** දක්වා තිබුණද සත්‍ය වශයෙන්ම සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එය රු . මිලියන **35.73** වේ .ඒ සඳහා වැටුප් හා වෙනන මෙන්ම අනෙකුත් ලැබිය යුතු ගිණුම්හි ශේෂයන්ද අත්තර්ගත විය යුතුය .

සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනුවල වටිනාකම් සැසඳීමට ලක්කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.

(ආ) සමාගමේ මව් සමාගම වන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩනැගීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවට සමාගමෙන් ලැබිය යුතු ලෙස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු. මිලියන 72.32 ක් දක්වා තිබුණද සමාගමේ පොත් අනුව සංස්ථාවට ගෙවිය යුතු එම වටිනාකම රු.මිලියන 14.87 ක් දක්වා තිබීම හේතුවෙන් ඒ අතර රු. මිලියන 57.45 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

රු .මිලියන **72.32** සංස්ථාවට සමාගමෙන් ලැබිය යුතු ලෙස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා ඇති අතර සමාගමෙන් ගෙවිය යුතු මුදල වන්නේ ජංගම ගිණුම්හි රු .මිලියන **14.8කි.**

සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනුවල වටිනාකම් සැසඳීමට ලක්කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.

(ඉ) සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව රු. මිලියන 1.06 ක් සි/ස එල්ආර්ඩීසි සේවා (පෞද්ගලික) සමාගමට ගෙවිය යුතු වුවද එම වටිනාකම සි/ස එල්ආර්ඩීසි සේවා (පෞද්ගලික) සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ලැබිය යුතු ලෙස රු. මිලියන 1.51 ක් දක්වා තිබුණි.

මෙම මුදල සැකසී ඇත්තේ හේනමුල්ල හා මාබිම වැඩබිම් සඳහා සැපයූ ආරක්ෂක කටයුතු සඳහා මුදල්වේ. බිල්පත් කීපයක් අස්භානගතවී ඇති බැවින් මෙම වෙනස ඇතිවී තිබේ. බිල් පිටපත් ගෙන්වා 2019 වසරේදී ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.

සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනුවල වටිනාකම් සැසඳීමට ලක්කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.

1.8 නීති, රීති රෙගුලාසි හා කළමනාකාරිත්ව කිරණ යනාදියට අනුකූල නොවීම.

නීති රීති රෙගුලාසි ආදියට යෙමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගමේ මූල්‍ය කාර්ය පටිපාටි සංග්‍රහය i. 3.2.1 (ඇ) 4 වගන්තිය	ලබා ගත් අත්තිකාරම් මුදල් දින 20 ක් තුළ පියවිය යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට දින 30 ඉක්මවූ නිරවුල් නොකළ අත්තිකාරම් ශේෂය රු.118,206 ක් විය.	මෙම අත්තිකාරම් මුදල් අදාළ නිලධාරීන්ගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු යොදනු ඇත. මෙම ප්‍රමාදයන්ට කොන්ත්‍රාත් වැඩබිම් වල බිල්පත් ප්‍රමාදවීමයි.	සමාගමේ මූල්‍ය පරිපාටි සංග්‍රහයට අනුව අත්තිකාරම් කාලීනව නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
ii. 3.1.1.1 වගන්තිය	ලබා දිය හැකි මුදල් අභිමත උපරිම රු. 50,000 ක් වුවද අම්පාර හා හිගුරක්ගොඩ වත්කම් සත්‍යාපනය කිරීම සඳහා රු.135,000 ක අත්තිකාරමක් ලබා දී තිබුණි.	මෙම මුදල සුළු මුදල් නොවන අතර, අදාළ වැඩබිම් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ගමන් වියදම් ලෙස ලබාදී ඇත.	සමාගමේ මූල්‍ය පරිපාටි සංග්‍රහයට අනුව අත්තිකාරම් සීමාව මත අත්තිකාරම් ලබා දිය යුතුය.
(ආ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.4.4 වගන්තිය	සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ශේෂය රු.6,773,808 ක් වූ සවලියකරණ අත්තිකාරම් 18 ක් වූ අතර ඉන් අත්තිකාරම් 11 ක් සඳහා අත්තිකාරම් ඇපකර සමාගම ලබාගෙන නොතිබුණි.	මම රු.මිලියන 6,773,808 මුදල් සඳහා අත්තිකාරම් ඇපකර ලබාගෙන තිබුණද අදාළ බිල්පත් අප වෙත යොමුකර අප සේවාදායකයා වෙත ලබාදුන් නමුත් බිල් නොගෙවීම මත මෙසේ සිදුවී ඇත.	රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ වලට අනුකූලව අත්තිකාරම් ලබාදීමට පෙර අත්තිකාරම් ඇපකර ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව , සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සමාගමේ බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය රු. මිලියන 5.040 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය වූ රු .මිලියන 18.294 සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. මිලියන 13 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේ පරිපාලන වියදම් රු. මිලියන 6 කින් වැඩිවීම හා අනෙකුත් මෙහෙයුම් ආදායම් රු. මිලියන 7.75 කින් අඩුවීම සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය පිරිහීම කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

2.1.2. විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාගමේ කොන්ත්‍රාත් ආදායම් රු. මිලියන 7.89 කින්ද, අනෙකුත් මෙහෙයුම් ආදායම් රු.මිලියන 3.15 කින්ද හිඟුරක්ගොඩ කර්මාන්ත ශාලාවේ ආදායම් රු. මිලියන 1.70 කින්ද පහළ යාම මත 2018 වර්ෂයේ ශුද්ධ ලාභ රු. මිලියන 13.25 කින් පිරිහීම නිසා ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය සියයට 5.36 කින් පහල ගොස් තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) කොටගල කර්මාන්ත ශාලාව පිහිටි අක්කර 1යි පර්චස් 31 ක් වූ ඉඩම 2002 වර්ෂයේදී රු. මිලියන 10 කට ඇස්තමේන්තුකර සමාගමට පවරාගැනීම සඳහා රු. මිලියන 3.83 ගෙවා තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එම ඉඩම සමාගමට පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම ඉඩම 3.83 ක මුදලකට පසුව ඇස්තමේන්තු කල අතර, ඒ අනුව මෙම මුදල සම්පූර්ණයෙන් ගෙවන ලදී. ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව මගින් ඉදිරි කාලයේදී මෙහි ඔප්පුව අපවෙත ලබාදෙනු ඇත.	සමාගම භාවිතයට ගනු ලබන ඉඩම් කඩිනමින් අත්පත් කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2014 වර්ෂයේ සිට සමාගමේ නාවල කර්මාන්ත ශාලා භූමියේ රු.4,200,000 ක් වටිනා හියුම් පයිප්ප 150 ක් කිසිදු ලිඛිත ලියකියවිල්ලක් නොමැතිව ගබඩා කර තිබුණු අතර ඒවා එලෙස ගබඩා කර ඇත්තේ කුමකටද යන්න හා එම අයිතම වල අයිතිය කා සතුද යන්න විගණනයට පැහැදිලි නොකෙරුණි.	මෙම හියුම් පයිප්ප ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයට අයත් වන අතර එහි අප භාරගත් පිටපත් මේ සමඟ අමුණා ඇත. මෙම භාණ්ඩ රැගෙන යන ලෙස කිහිප අවස්ථාවකදීම දැනුම් දී ඇති නමුත් ප්‍රතිචාරයක් නොමැත. ඉදිරියේදී මෙම භාණ්ඩ විගණන අංශයද සහභාගී කරගෙන විකිණීමට කටයුතු යොදනු ඇත.	සමාගම සතු තොග නිවැරදිව හඳුනාගත යුතු අතර තොග භාර ගැනීම හා ලේඛන ගත කිරීම නිවැරදිව කළ යුතුය.

- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගම සිය මව් සමාගමේ කාර්යය මණ්ඩලය වෙනුවෙන් නිලධාරීන් 111 ක් බඳවා ගෙන, සියයට 5 ක සේවා ආදායමක් මත මව් සමාගම වෙත අනුයුක්ත කර තිබුණද මෙලෙස ශ්‍රම සැපයීමේ ව්‍යාපාර කටයුතු කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් අනුමැතියක් ලබාගෙන නොතිබුණි. එමෙන්ම මෙම නව මිනිස් බල සැපයුම් කාර්යය (Man power) ඇතුළත් කර සමාගමේ ව්‍යවස්ථාව සංශෝධනය කිරීමටද සමාගම කටයුතු කර නොතිබුණි.

මේ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන ඇති අතර, සේවා ගිවිසුමක් ද අත්සන් කර ඇත.

සමාගමේ නව ව්‍යාපාරික අවස්ථා සාංගමික ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කර ඒ සඳහා අනුමැතිය ලබාගත යුතුය.

- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගම සිය මව් සමාගමෙන් රුපියල් මිලියන 200 ක් සියයට 12 ක පොළියට ලබාගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කර තිබුණු අතර මෙම ණය මුදල භාවිතා කර සමාගම මුහුදු වැලි සෝදා පැකට් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් කෙරවල පිටියේ ආරම්භ කර තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට ඒ වෙනුවෙන් දරන ලද මුදල රු. මිලියන 136.47 ක් විය. කෙසේ වෙතත් මෙම ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සමාගම නිසි ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදුකර නොතිබුණු අතර ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් පරිසර ඇගයීම් වාර්තාවක්ද ලබාගෙන නොතිබුණි. තවද ඉදිකිරීමට අදාළ සැලසුම් අදාළ ප්‍රාදේශීය සභාවෙන් අනුමත කර ගෙන නොතිබුණු අතර අදාළ රේඛීය අමාත්‍යාංශ ලේකම් වරයාගේ අනුමැතියද ලබාගෙන නොතිබුණි.

වැලි පැකට් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලද්දේ ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ 2018/04/05 දින පැවති රැස්වීම අනුව සංස්ථාව විසින් දෙනලද උපදෙස් අනුව වන අතර, සංස්ථාව විසින්ම ණය මුදලක් ලබාදී ව්‍යාපෘතිය කරගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය මූලික අමුද්‍රව්‍ය වන සෝදා පිරිසිදු කරන ලද වැලි මාස 03ක ණය පහසුකම් සහිතව ලබාදෙන ලෙසද එකී රැස්වීමේදී තීරණය කරන ලදී. ඒ අනුව මෙම යෝජනාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කරන ලදුට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලදී. ඉදිරියේදී අප විසින් සියළුම සැලසුම් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත් කර අනුමැතිය ලබාගැනීමට කටයුතු කරනු ඇත

සමාගමේ නව ව්‍යාපාරික කටයුතු වෙනුවෙන් ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් කර තීරණ ගත යුතු අතර එම කටයුතු සම්බන්ධව නිසි අනුමැතියක් ලබාගත යුතුය

- (ඉ) තවද සමාගම විසින් මුහුදු වැලි සෝදා පැකට් කිරීමේ උක්ත ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවට අයත් කෙරවලපිටියේ අක්කර 02 ක පමණ ඉඩමක් භාවිතයට ගෙන තිබුණද ඒ සම්බන්ධව දෙපාර්ශවය අතර විධිමත් ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණි.

ඉදිරියේදී ගිවිසුමකට එළඹෙනු ඇත. ඉඩම් බදුදීම සම්බන්ධයෙන් සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන ඇත.

ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් භාවිතයට ගනු ලබන භාහිර දේපල සම්බන්ධව අදාළ පාර්ශවයන් සමග ගිවිසුමකට එළඹිය යුතුය

- (ඊ) 2014 ඔක්තෝබර් 10 දිනැති අංක 2014/89/554 දරන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකාව අනුව රු.4,555,193 ක ලාභාංශයක් ප්‍රකාශයට පත්කර තිබුණද 2019 මාර්තු 04 දිනැති අංක රහිත ලිපිය මගින් මව් සමාගමට අදාළ ලාභාංශය ඉල්ලා තිබුණද එය ගෙවීමට සමාගම කටයුතු කර

දැනට මූල්‍ය හිඟය හේතුකොටගෙන මෙම මුදල් ගෙවීමට හැකියාවක් සමාගමට නැත. මූල්‍ය තත්ත්වය යහපත් වූ විට ගෙවීම් කරනු ඇත.

ප්‍රකාශිත ලාභාංශ ගෙවීමට සමාගම ක්‍රියාකළ යුතුය.

නොතිබුණි.

- (උ) කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු.මිලියන 26.93 බන්ධනාගාර ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතියේ සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය පිළිවෙලින් සියට 43 ක් හා සියට 95 ක් වුවද ඒ වෙනුවෙන් සමාගම ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණු අතර එදිනට සේවාදායක ආයතනයෙන් අයවිය යුතුව පැවති ශේෂය රු.මි 15.14 ක් විය.

මම මුදල් ඉල්ලුම්කර ලිපි යවා ඇත. එම ලිපි මේ සමඟ අමුණා ඇත. කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම සකස්කර යවා ඇත.

භාහිර පාර්ශව සමග සමාගම සිදුකරන කොන්ත්‍රාත් වෙනුවෙන් දෙපාර්ශවය අතර ගිවිසුම් ඇති කර ගත යුතුය.
- (ඌ) කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු.මිලියන 6.63 ක් වූ දෙන මහලේ සාන්තු සේවක අංශයේ (Nursing Branch) ටයිල් ඇල්ලීමේ ව්‍යාපෘතියේ සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වනවිට භෞතික ප්‍රගතිය සියට 50 ක් වුවද කිසිදු මූල්‍ය ප්‍රගතියක් ලබාගෙන නොතිබුණු අතර මෙම කොන්ත්‍රාත්තුව සම්බන්ධව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සමග සමාගම ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණි.

ටයිල් ඇල්ලීම මේවන විට අවසන් කර ඇති අතර, අදාළ මුදල්ද අයකර ගන්නා ලද.

ව්‍යාපෘති ගිවිසුම අනුව කොන්ත්‍රාත් කටයුතු අපේක්ෂිත කාල රාමුව තුළ අවසන් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- (එ) සමාගම විසින් කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු.මි 11.14 ක් වටිනා කොන්ත්‍රාත් 02 ක් උප කොන්ත්‍රාත් කරුවන්ට ප්‍රදානයකර තිබුනද ඒ වෙනුවෙන් උප කොන්ත්‍රාත් කරුවන්ගෙන් කාර්ය සාධන බැඳුම්කර ලබාගෙන නොතිබුණි.

කාර්යසාධන ඇපකර වෙනුවෙන් එම උපකොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගෙන් බිල්පත් වලින් එම මුදල් අයකරගෙන ඇත.

රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ උපදෙස් පිළිපැදිය යුතුය.
- (ඒ) සමාගම විසින් ඉකුත් වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවෙන් මාසික ණය වාරිකය රු.500,000 ක් ගෙවීමට එකඟ වී ලබා ගත් රු. මිලියන 25 ක තාවකාලික ණය මුදලින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට මාස 02 ක ණය වාරිකය වූ රු. මිලියන 1 ක් පමණක් ගෙවා ඇති අතර හිඟ හිටි මාසික ණය වාරික 17 ක වටිනාකම රු. මිලියන 8.5 ක් විය. මෙවැනි තත්ත්වයක් යටතේ සමාගම තවදුරටත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ රු. මිලියන 200 ණය පහසුකමක් ලබා ගැනීම විගණනයේදී ගැටළු සහගත විය.

මෙම රුපියල් මිලියන 25ක මුදල ලබාගෙන ඇත්තේ සමාගමේ එදිනෙදා කාර්යයන් කරගෙන යාම සඳහාය. මෙහි වාරික මුදල් ගෙවීමට නොහැකිවීම පිළිගනිමි. සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්වය යහපත් වූ චතෘම වාරික ගෙවීම ආරම්භ කරනු ලැබේ.

සමාගම ණය ලබා ගැනීමේදී ඒවා නැවත ගෙවීමේ සක්‍යතාවය පිළිබඳ විධිමත් විශ්ලේෂණයක් කළ යුතු අතර ස්වයං මූල්‍ය ක්‍රමයක් අනුගමනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) කර්මාන්තශාලා 7 ක හා වැඩ පලෙහි දායකත්වය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමාගමේ කර්මාන්තශාලා 7 ක හා වැඩපලෙහි සමස්ත දායකත්වය රු.මිලියන 1.58 ක සෘණ අගයක් විය. සමාගම එම කර්මාන්තශාලාවල නිෂ්පාදන සම්බන්ධව නිසි කළමනාකරණයක් නොකිරීම මෙම තත්ත්වයට සෘජුව බලපා තිබුණි. නාවල සීමෙන්ති ගල් කර්මාන්ත ශාලාවේ දිනකට සීමෙන්ති ගල් 1200 ක් සැකසීමේ ධාරිතාවක් පැවතුනද සේවක වෘත්තීය සමිති සහ සමාගම අතර දිනකට සීමෙන්ති ගල් 800 ක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා එකඟතාවය ඇතිකර ගෙන තිබුණි. එම හේතුවෙන් නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ ගොස් තිබුණු අතර මෙම තත්ත්වය කර්මාන්ත ශාලාවේ අලාභදායී තත්ත්වයට සෘජුව බලපා තිබුණි. එමෙන්ම සමාලෝචිත වර්ෂයේදී නාවල සීමෙන්ති ගල් නිෂ්පාදනය සඳහා රු.මිලියන 6 ක සෘජු ශ්‍රමය සඳහා වැයකර තිබූ අතර එය වාර්ෂික සීමෙන්ති ගල් විකුණුම් ආදායමින් සියයට 52 ක් විය. තවද සමාලෝචිත වර්ෂයේ හම්බන්තොට කර්මාන්ත ශාලාවේ කිසිදු නිෂ්පාදනයක් සිදු කර නොතිබිණි.

සමාගම විසින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන සීමෙන්ති ගල් සඳහා වන පිරිවැය ඉතා අධික මට්ටමක පවතී. නාවල කර්මාන්තශාලාව සඳහා වූ විට එයට ප්‍රධාන හේතුව වී ඇත්තේ සීමෙන්ති ගල් නිෂ්පාදනය සඳහා ස්ථිර කම්කරුවන් යොදාගැනීමයි. මෙම ස්ථිර සේවකයින්ගේ වැටුප් පරමානවයන් ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතින අතර එයට හේතුවී ඇත්තේ ඔවුන් දීමස කාලයක් සමාගමේ සේවය කරන්නන් වීමයි. එබැවින් සීමෙන්ති ගල් සඳහා කම්කරු ශ්‍රමය ඉතා අධික ලෙස අයවනු ඇත. එසේම මෙම ස්ථිර සේවකයින් වෘත්තීය අයිතිවාසිකම් සඳහා කටයුතු කරන අතර, ඔවුන්ගේ සේවා කාලය ලබාගත හැක්කේ සීමිත ප්‍රමාණයකටය. හාහිර ශාඛාවල සඳහාද මෙම කරුණ සත්‍යයකි.

සමාගමේ කර්මාන්තශාලා වල මෙහෙයුම් කටයුතු නිසි කළමනාකරණයක් සිදුකර ඒවායේ දායකත්වය ඉහළ නැංවිය යුතුය.

(ii) කොටගල සහ හිගුරක්ගොඩ කර්මාන්ත ශාලාවල සීමෙන්ති ගල් නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිතා කරන යන්ත්‍රවල වැඩි ධාරිතාවයක් පැවතියද ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉල්ලුමක් නොමැති වීම හේතුවෙන් නිෂ්පාදන පොදු කාර්යය පිරිවැය ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි. එමෙන්ම හිගුරක්ගොඩ කර්මාන්ත ශාලාවේ විකුණුම් අඩුවීමත් නිෂ්පාදන පොදු කාර්යය පිරිවැය ඉහළ අගයක්

ගෙන තිබීමත් නිසා පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව දායකත්වය සියයට 75 කින් පිරිහීමක් විය.

හිඟුරක්ගොඩ කර්මාන්තශාලාව ගත් කල්හි වනසංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව 2017 වර්ෂයේදී ඇණවුම් කිහිපයක්ම ලැබුණ නමුත් 2018 වර්ෂයේදී ඇණවුම් කිසිවක් ලැබී නොමැත. එසේම වැඩබිම් අධීක්ෂණ කටයුතු දුර්වල බව පිළිගනිමි. 2018 වර්ෂයේ අගභාගයේ එනම් ඔක්තෝබර් මාසයේ සිදු වූ දේශපාලන අස්ථාවරභාවය හේතුවෙන් කිසිම වැඩපිළිවෙලක් නිසිආකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකිවිය.

සමාගමේ කර්මාන්තශාලා වල මෙහෙයුම් කටයුතු නිසි කළමනාකරනය ක් සිදුකර ඒවායේ දායකත්වය ඉහළ නැංවිය යුතුය.

3.3 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණ

නිසි අනුමැතියකින් තොරව සමාගම සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ නිලධාරීන් 07 දෙනෙකු වෙනුවෙන් රු192,000 ක දීමනා ගෙවා තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ සේවයේ නියුතු නමුත් අප ආයතනය වෙතද සේවා සපයනු ලබන නිලධාරී මහත්ම/මහත්මීන්ට මෙම මුදල් ගෙවා ඇත. මේ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන ඇත.

නිර්දේශය

භාහිර ආයතනවල නිලධාරීන්ට ගෙවීම් කිරීමේදී ප්‍රධාන ගණන් දීමේ නිලධාරියාගෙන් අනුමැතිය ලබාගත යුතුය.

3.4 කාර්යය මණ්ඩල පරිපාලනය

විගණන නිරීක්ෂණ

(අ) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගමේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩල 107 ක් වූ අතර එදිනට සත්‍ය කාර්යය මණ්ඩලය 77 ක් විය. එබැවින් එදිනට සමාගමේ පැවති පුරප්පාඩු ගණන 30 ක් වූ

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

කම්කරු වැටුප් ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතින බැවින් කම්කරුවන් කොන්ත්‍රාත් ක්‍රමය හරහා ගැනීමට තීරණය කර ඇත. සමාගමේ වැඩකටයුතු විවිධාංගීකරණය යටතේ ඉදිරියේදී මෙම පුරප්පාඩු පිරවීමට හැකිවනු

නිර්දේශය

සමාගමේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ ඇති පුරප්පාඩු කඩිනමින් පිරවීමට

අතර මෙම පුරප්පාඩු 30 න් මධ්‍ය කළමනාකරු තනතුරේ පුරප්පාඩු 04ක් වර්ෂ 5ක සිට පුරප්පාඩුව පැවති අතර කළමනාකරන සහකාර තනතුරු 11 ක්ද ස්ථිර කම්කරු තනතුරු 15 ක්ද පුරප්පාඩු වී තිබුණි.

ඇත. දැනට අත්‍යාවශ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව පමණක් සේවයේ යොදවා ඇත. මූල්‍ය තත්ත්වය යහපත් අතට පත්වනතෙක් මේ තත්ත්වය පවතී.

කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) සේවයේ නියුතු නිලධාරීන් 77 දෙනාගෙන් 23 ක් කොන්ත්‍රාත් පදනම මත වන අතර එක් නිලධාරියෙකු ද්විතීය පදනම මත බඳවා ගත් ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ ඉංජිනේරුවෙක් විය.

2019 වර්ෂයේ මෙම සේවක පිරිස සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට ලක්කර ස්ථිර කාර්යය මණ්ඩලයට බඳවා ගැනීමට කටයුතු යොදා ඇත. අපගේ වැටුප් පරිමාව මත ඉංජිනේරුවරයෙකුගේ සේවය ලබාගැනීමට නොහැකි වී ඇති අතර කාර්යය සාධනය ඉහළ ගියවිට මෙම පුරප්පාඩු පුරවනු ඇත.

සමාගමේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ ඇති පුරප්පාඩු කඩිනමින් පිරවීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) සමාගම විසින් බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියක් පිළියෙල කර තිබුණද සමාගමේ සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීමේ විස්තර එම පරිපාටිය තුළ සඳහන්ව නොතිබුණි.

සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුර අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබයි.

සියළුම තනතුරු ඇතුළත් වන පිරිදි බඳවා ගැනීමේ පරිපාටිය සංශෝධනය කළ යුතුය.

(ඈ) 2014 වර්ෂයේ සිට සැපයුම් කළමනාකරු, ඉංජිනේරු, ගණකාධිකාරී, අලෙවි කළමනාකරු යනාදි තනතුරු පුරප්පාඩුව පැවති අතර මෙම තත්ත්වය සමාගමේ මෙහෙයුම් කටයුතුවල සුමට ක්‍රියාකාරීත්වයට අහිතකර ලෙස බලපා තිබුණි.

ආයතනයේ මූල්‍ය තත්වය මත මෙම පුරප්පාඩු පිරවීම සිදුකර නොමැති අතර, ඉදිරියේදී මෙම පුරප්පාඩු පුරවනු ඇත.

සමාගමේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ ඇතුළත් පුරප්පාඩු කඩිනමින් පිරවිය යුතුය.

3.5 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගම වැලි සෝදා පැකට් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - කෙරවල පිටිය වෙනුවෙන් ඇමරිකානු ඩොලර් 665,827 (රු.මිලියන 109.95) ක් වටිනා පහත සඳහන් අයිතම වීනයේ සමාගම් 04 කින් මිලදී ගෙන තිබුණි. උක්ත මිලදී ගැනීමට අදාළ ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර

මෙය කලින් සැලසුම්කරන ලද්දක් නොවන බැවින් අයවැය වාර්තා වල ඇතුළත් කර නැත. ටෙන්ඩර්පත් කැඳවීම සඳහා තාක්ෂණික පිරිවිතර (Technical Specification) සකස්කර තිබුණු අතර, වානේ වලින් නිමකළ ගොඩනැගිල්ල සඳහා දේශීය වශයෙන් මිල කැඳවීමට ලංසු ලියවිලි

වාර්ෂික අයවැය තුළ සියළුම ප්‍රසම්පාදන ඇතුළත් විය යුතු අතර ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සමබන්ධව

නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් සමාගම පිළියෙල කරන ලද අයවැය තුළ මෙම මිලදී ගැනීම ඇතුළත්ව නොතිබුණි. එසේම සමාගම විසින් මිලදී ගනු ලැබූ උක්ත අයිතම සම්බන්ධ තාක්ෂණික පිරිවිතර (Technical Specification) පිළියෙල කර නොතිබුණි. එමෙන්ම ප්‍රසම්පාදනයට අදාළ ලංසු ලියවිලි (Bid Documents) සහ පිරිවැය ඇස්තමේන්තු (Cost Estimate) පිළියෙල කරද නොතිබුණි.

(Bid Documents) සකස්කර පිරිවැය ඇස්තමේන්තු සකස්කර තිබුණි.

රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කළ යුතුය.

(ආ) ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේදී දේශීය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් විවෘත තරඟකාරී මිල කැඳවීමක් සිදු නොකර අන්තර්ජාලය හරහා පමණක් විදේශීය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් මිල කැඳවීම් සිදුකර තිබුණු අතර එම මිල කැඳවීමට අදාළ තහවුරු කිරීමේ ලියවිලි ලංසු ඇගයීමේ නිර්ණායක, ලංසුකරුවන්ගේ පූර්ව සහ පශ්චාත් සුදුසුකම් පිළිබඳ විස්තර විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි. එමෙන්ම යන්ත්‍ර උපකරණ මිලදී ගැනීමේ තාක්ෂණික කමිටුව තුළ මිලදී ගත් යන්ත්‍ර පිළිබඳ එලෙස විශේෂඥ දැනුම සහිත සාමාජිකයන් සිටි බවට විගණනයේදී අනාවරණය නොවුණි.

වැලි පැකට් කිරීමේ යන්ත්‍රය තබාගැනීම ගොඩනැගිල්ල සඳහා පමණක් දේශීය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් විවෘත තරඟකාරී මිල කැඳවීමක් සිදුකරන ලද අතර එහිදී එම ගොඩනැගිල්ල සඳහා මිල අධික වූ ලංසු වටිනාකම් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. අනෙකුත් යන්ත්‍රයන් වන වැලි සේදීමේ යන්ත්‍රය, වැලි ඇසිරීමේ යන්ත්‍රය, ජලය පිරිපහදු කරන යන්ත්‍රය (RO System) සඳහා දේශීය වශයෙන් සැපයුම්කරුවන් නොසිටි බැවින් විදේශීය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් අන්තර්ජාලය හරහා මිල කැඳවුම් ලබාගන්නා ලදී.

මිල කැඳවීමේදී විනිවිද භාවයකින් ක්‍රියාකළ යුතු අතර ලංසු ඇගයීමේදී සමාගම යොදාගත් නිර්ණායක හෙළිදරව්කළ යුතුය.

විදේශීය වශයෙන් මිලගණන් කැඳවූ ලංසු අන්තර්ජාලය හරහා කැඳවූ බැවින් මිල ගණන් විවෘත කිරීම සඳහා අදාළ සැපයුම්කරුවන් පැමිණ නැත. එම ඇගයීම් කිරීම සඳහා පාදකවූ ලංසු පිටපත් හා ඇගයීම් වාර්තා මෙයට අමුණා ඇත.

මෙම ඇගයීම් කණ්ඩායම තුළ වසර 30කට වඩා පළපුරුද්ද ඇති ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ ස්ථීර ඉංජිනේරුවරුන් දෙදෙනෙක් සිටි අතර, ඔවුන් විසින් කරන ලද ඇගයීම් ඉතාමත් නිවැරදිව කරන ලද බවට සහතිකයන් වන්නේ මිලදී ගන්නා ලද සියළුම උපකරණ මනා ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් යුක්තවීම නිසාය.

(ඇ) ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේදී සැපයුම්කරුවන් සමඟ විධිමත් ගිවිසුමකට එළඹිය යුතු වුවද උක්ත ප්‍රසම්පාදනයේදී සමාගම සැපයුම් කරුවන් සමඟ එලෙස ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණි.

අන්තර්ජාලය ඔස්සේ භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේදී දේශීය ඒජන්තවරයෙකු නොමැති නිසා මෙවැනි ගිවිසුමක් ඇතිකරගෙන නොමැත.

ප්‍රසම්පාදන පිරිනැමීමේදී සැපයුම්කරුවන් සමඟ විධිමත් ගිවිසුමකට එළඹිය යුතුය.

3.6 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු.

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලැබුණු කොන්ත්‍රාත් සමාගම විසින් සෘජුව ඉටුකිරීමකින් තොරව බොහොමයක් කොන්ත්‍රාත් පුරුද්දක් වශයෙන් බාහිර උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ලබාදී තිබුණි. මෙම තත්ත්වය මත සියයට 3ක් 5ක් අතර වූ අඩු ලාභ ආන්තිකයක් පමණක් සමාගමට උපයා ගැනීමට හැකි වී තිබුණි.

පසුගිය වසරෙහි ඉකුත් වසර වලට සාපේක්ෂව අප සමාගම මගින් උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන් හට ව්‍යාපෘතින් පිරිනැමී සිදුනොකල අතර 2016,2017 වර්ෂයන්හි පිරිනැමූ ව්‍යාපෘතින් 2018 වසර දක්වා සිදුකරමින් පැවතුණි. සමාගම මගින් සෘජු කොන්ත්‍රාත් පදනම යටතේ ව්‍යාපෘතින් කරගෙන යාමට අවශ්‍ය සේවක පිරිස හා නිලධාරීන් නොමැතිවීම හේතුවෙන් උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ටෙන්ඩර් පටිපාටිය මගින් පත්කර ව්‍යාපෘතින් සිදුකරගෙන යනු ලබයි.

සමාගම භාරගනු ලබන කොන්ත්‍රාත් සෘජුව ඉටුකර, තම ලාභ ආන්තිකය වර්ධනය කර ගත යුතුය.

(ආ) කඩුගන්නාව ඩෝසන් කුළුණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා සමාගම උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ගෙවන ලද රු.1,159,471 සවලියකරණ අතිකාරමට අමතරව නැවත රු.2,000,000 ක අන්තිකාරම් ලබා දීම විගණනයේදී ගැටළු සහගත විය.

කඩුගන්නාව ඩෝසන් කුළුණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට රු.2,000,000/- ක පෙරගෙවුම් මුදලක් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ මුදල් ලැබීමෙන් අනතුරුව ලබාදුණි.

රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනුව කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට සවලියකරණ අන්තිකාරම් ලබා දිය යුතුය.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජුනි 26 ආරම්භ කරන ලද කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු.මිලියන 22.87 ක් වූ ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාලාවක් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය ප්‍රගතිය සියට 20 වුවද කිසිදු භෞතික ප්‍රගතිය අත් කරගෙන නොතිබුණි. තවද මෙම ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් දෙපාර්ශවය ගිවිසුමකට එළඹී ද නොතිබුණි.

ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාලාවක් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ දෙපාර්ශවයේ ගිවිසුම 2018/10/30 දින අත්සන් කරන ලද අතර බැංකු ඇපකරයක් ඉදිරිපත් කිරීම මගින් එම ව්‍යාපෘතියට අදාළ අත්තිකාරම් මුදල් ලබාගත් අතර, ඉදිකිරීම් භූමියේ පිහිටා තිබූ විශාල ගස් ප්‍රමාණය ඉවත් කිරීමට විශ්වවිද්‍යාලය මගින් දිගුකාලයක් ලබාගත් බැවින් ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීම සඳහා වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක නොකරන ලදී.

සේවාදායක කොන්ත්‍රාත් කටයුතු මනා කළමනාකරණයක් සිදුකර කාල රාමුව තුළ වැඩ අවසන් කළ යුතුය. මෙම තත්ත්වය සමාගමේ කීර්තිනාමයට අහිතකර ලෙස බලපා තිබුණි.

(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වනවිට සමාගම ඉටුකරන කොන්ත්‍රාත් වෙනුවෙන් සේවාදායක ආයතනවලට ඉන්වොයිස් කරන ලද වටිනාකම රු.මිලියන 117.59 වුවද එම ආයතන වලින් ලැබුණු මුදල රු.මිලියන 43.59 වූ අතර තවදුරටත් අයකර ගතයුතු ශේෂය රු.මිලියන 77.74 ක් විය. සමාගම ඉටුකරනලද කොන්ත්‍රාත් වල අමතර වැඩ අනුමත කර නොගැනීම, කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම් වලට නොඑළඹීම, කොන්ත්‍රාත් කාලය දීර්ඝ කිරීම් අනුමත නොකිරීම

අවසන් බිල්පත් ඉදිරිපත් කර කඩිනමින් මුදල් ලබා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.

සේවාදායක කොන්ත්‍රාත් කටයුතු මනා කළමනාකරණයක් සිදුකර කාල රාමුව තුළ වැඩ අවසන් කළ යුතුය. මෙම තත්ත්වය සමාගමේ කීර්තිනාමයට

මෙම තත්වයට බලපා තිබුණි.

අහිතකර ලෙස බලපා තිබුණි.

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී සමාගම විසින් කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු.මිලියන 67.40 ක් වූ බේරේවැවේ ගේබියන් බැම් ඉදිකිරීම සඳහා වූ කොන්ත්‍රාත් 02 ක් උපකොන්ත්‍රාත් කරුවන්ට ප්‍රධානය කර තිබුනද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානවන විට එම ඉදිකිරීම්වල කිසිදු මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතියක් වාර්තා නොවූන අතර ඒවායේ වැඩ 2019 ජනවාරි වැඩ අවසන් කලයුතුව තිබුණි.

රටෙහි පැවති දේශපාලන අස්ථාවර භාවය හේතුවෙන් අදාළ උපකොන්ත්‍රාත්කරු ව්‍යාපෘතියේ වැඩකටයුතු ආරම්භ නොකල අතර, 2019 ජනවාරි මස ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

සේවාදායක කොන්ත්‍රාත් කටයුතු මනා කළමනාකරණයක් සිදුකර කාල රාමුව තුළ වැඩ අවසන් කළ යුතුය. මෙම තත්වය සමාගමේ කීර්තිනාමයට අහිතකර ලෙස බලපා තිබුණි.

(ඊ) සමාගම විසින් කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු. මිලියන 13.90 ක් වූ මුණ්ඩිගල ආරණ්‍ය සේනාසනයේ දෙමහල් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව 2016 ජූලි 20 දින භාරගෙන තිබුණු අතර එය දින 120 ක් තුළ අවසන් කළ යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට එම කොන්ත්‍රාත්තුව භාරගෙන දින 891 ක් ගතව තිබුණද කොන්ත්‍රාත්තුවේ වැඩ අවසන්ව නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වනවිට භෞතික ප්‍රගතිය සියට 25 ක පහල අගයක් ගෙන තිබුණු අතර කිසිදු මූල්‍ය ප්‍රගතියක් ලබා නොතිබුණි.

දැනට සෘජු ශ්‍රමදායකත්වය ලබාදෙමින් ව්‍යාපෘති කටයුතු සිදුකරන අතර, අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය සහ ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුකිරීමේ අපහසුතාවය පිළිබඳව දැනුවත් කරමින් ගොභිත සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත දන්වා ඇත.

සේවාදායක කොන්ත්‍රාත් කටයුතු මනා කළමනාකරණයක් සිදුකර කාල රාමුව තුළ වැඩ අවසන් කළ යුතුය. මෙම තත්වය සමාගමේ කීර්තිනාමයට අහිතකර ලෙස බලපා තිබුණි.

3.7 වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන වෙත ලබා දුන් සමාගමේ සම්පත්

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව සමාගමේ සේවකයින් 3 දෙනෙක් සේවයේ යොදාගෙන තිබුණි.

මොවුන්ගේ වැටුප් සංස්ථාව හරහා ප්‍රතිපූර්ණය කරනු ලබයි

රාජ්‍ය වක්‍රලේඛ අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

4.2 සංයුක්ත සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණ

2003 ජුනි 02 දිනැති හා අංක පි.ඊ.සී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ නියමයන්ට අනුව සමාගම විසින් සංයුක්ත සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි. එමෙන්ම සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක්ද පිළියෙල කර නොතිබුණි. මේ හේතුවෙන් සමාගමේ කාර්ය සාධන ඇගයීමට විගණනයේදී නොහැකි විය.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

සමාගමේ කාර්යය සාධනය නියමිත පරිදි කරගෙන යාමට නොහැකි වූ බැවින් එසේ සංයුක්ත සැලැස්මක් සකස් නොකරන ලදී. සමාගමේ කාර්යයන් විවිධාංගීකරණයට ලක්කර ඇති බැවින්, ඉදිරියේදී සංයුක්ත සැලැස්මක් සකස් කරනු ඇත.

නිර්දේශය

වක්‍රලේඛ උපදෙස්වලට අනුව සංයුක්ත සැලැස්මක් පිළියෙල කළ යුතුය.

4.3 අභ්‍යන්තර විගණනය.

විගණන නිරීක්ෂණ

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරියකු පත් කර නොතිබුණු අතර, අභ්‍යන්තර විගණනයක්ද සිදු කර කර නොතිබුණි. මේ හේතුවෙන් අභ්‍යන්තර පාලනයේ කොටසක් ලෙස අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයන් ඉටුකර නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

සංස්ථාවේ සිටින අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු සහභාගීවී විගණන කටයුතු සිදුකරනු ලබයි. තවද නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (අභ්‍යන්තර විගණන) වැ.බ මහතාගේද සහාය ලබාගනු ලබයි.

නිර්දේශය

අභ්‍යන්තර විගණනය ඵලදායී පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

4.4 අයවැය පාලනය.

විගණන නිරීක්ෂණ

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම සහ වියදම සත්‍ය ආදායම හා වියදම සමග සැසඳීමේදී පිළිවෙලින් සියට 47 ක සහ 45 ක ප්‍රමාණාත්මක විචලනයක් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරන පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබුන බව නිරීක්ෂණය විය.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

අයවැය සමග මාසික ගිණුම් වාර්තා පිළියෙල කරනු ලබන අතර එම ගිණුම් අප අමාත්‍යාංශයටද යටනු ලබයි.

නිර්දේශය

අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරන උපකරණයක් ලෙස යොදාගත යුතුය.